

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2023 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727 oraz z 2023 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada plan działalności rolnośrodowiskowej, który sporządza się przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz.), zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”, przy udziale odpowiednio doradcy rolnośrodowiskowego lub eksperta przyrodniczego, na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 765, z 2016 r. poz. 326, 589 i 1367, z 2017 r. poz. 806 i 2139, z 2018 r. poz. 584, z 2019 r. poz. 495 i 1246, z 2020 r. poz. 359, z 2021 r. poz. 435, 1032 i 1824 oraz z 2022 r. poz. 585.

b) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy rolnik jednocześnie realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne i zobowiązanie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013, zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym”, lub inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania, o których mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, na użytkach rolnych, na których prowadzi produkcję ekologiczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. poz. 1370 oraz z 2023 r. poz. ...), zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym PS”, lub zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne, o których mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, zwane dalej „zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi PS”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rejestr działalności rolnośrodowiskowej może być prowadzony na jednym formularzu z rejestrem działalności ekologicznej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania ekologicznego lub zobowiązania ekologicznego PS lub z rejestrem działalności rolnośrodowiskowej prowadzonym w ramach realizowanego przez tego rolnika zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS”;

2) w § 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 1.09.2022, str. 136.

„3. W przypadku gdy zastąpienie, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, zostało dokonane w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, lecz przed dniem złożenia wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, rolnik może o tym zastąpieniu poinformować kierownika biura powiatowego Agencji, dołączając do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej kopię dokumentu, o którym mowa w § 20 ust. 3.”;

3) w § 9:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli na danym obszarze jest realizowane zobowiązanie ekologiczne, zobowiązanie ekologiczne PS lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PS, do tego obszaru nie przysługuje płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach:

- 1) pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1, jeżeli na obszarze, na którym jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach tego pakietu, jest równocześnie realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PS w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub 7 ustawy o Planie Strategicznym;
- 2) pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2, jeżeli na obszarze, na którym jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach tego pakietu, jest równocześnie realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PS w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub 7 ustawy o Planie Strategicznym, w zakresie wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, dotyczących przyznawania płatności, o których mowa w art. 41 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 nie może być przyznana w przypadku równoczesnej realizacji:

- 1) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantu pakietów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 2 lub 6;
 - 2) zobowiązania ekologicznego;
 - 3) zobowiązania ekologicznego PS.”;
- 4) w § 11 ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Elementy krajobrazu określone w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy o Planie Strategicznym uznaje się za część działki rolnej, jeżeli ich szerokość nie przekracza szerokości określonej w tych przepisach.”;
- 5) w § 12:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana do gruntów ornych, z tym że w przypadku gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, ta płatność jest przyznawana do gruntów ornych, w odniesieniu do których dokonano wpisu do rejestru konopi włóknistych wymaganego na podstawie w art. 47a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2022 r. poz. 172).”;
 - b) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych, jest przyznawana, jeżeli rolnik ubiega się o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym, do tych gruntów za ten sam rok, w odniesieniu do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tych gruntów, i są spełnione warunki przyznania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym.”;
- 6) § 17 otrzymuje brzmienie:
- „§ 17. W przypadku wariantu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a, realizowanego na gruntach ornych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w brzmieniu z dnia 24 sierpnia 2022 r., Dz. U. poz. 1775), płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w części

przysługującej za realizację tego wariantu na tych gruntach jest przyznawana do powierzchni nie większej niż 70% powierzchni tych gruntów.”;

7) po § 18 dodaje się § 18a w brzmieniu:

„§ 18a. 1. Rolnikowi lub zarządcy może zostać przyznana dodatkowa płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do powierzchni obszarów przyrodniczych, która:

- 1) w danym roku została zalana lub podtopiona, przy czym zalanie lub podtopienie są rozumiane jako stan wysycenia profilu glebowego wodą na poziomie przynajmniej 80% co najmniej przez 12 następujących po sobie dni w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września, co potwierdza wykaz działek wraz z danymi przestrzennymi tych działek oraz zalanego lub podtopionego obszaru na tych działkach sporządzany corocznie przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy,
- 2) jest położona na działkach rolnych, na których jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5, z wyłączeniem wariantu 4.3. i 5.3., i objętych obszarem zatwierdzonym odpowiednio w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5, z wyłączeniem wariantu 4.3. i 5.3.

– o zwartym obszarze w gospodarstwie rolnym wynoszącym co najmniej 0,1 ha.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy udostępnia Agencji nie później niż do dnia 2 października danego roku.

3. Wysokość płatności, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn stawki płatności w wysokości 280 zł/ha i powierzchni obszaru zatwierdzonego do tej płatności.

4. Przy ustalaniu wysokości płatności, o której mowa w ust. 1, przepis § 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Do płatności, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu § 16.”;

8) w § 19:

a) w ust. 1:

- uchyla się pkt 1,
- w pkt 3 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) położeniu działek referencyjnych w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12), zwanych dalej „działkami referencyjnymi”,

b) sposobie użytkowania działek referencyjnych w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, zawierające w szczególności wskazanie:

- roślin uprawnych uprawianych na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – w przypadku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, oraz wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a,
 - roślin uprawnych uprawianych na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, a w przypadku uprawy roślin odmian regionalnych lub amatorskich również nazw tych odmian – w przypadku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6,
 - mieszanek roślin uprawnych uprawianych na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – w przypadku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, oraz wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b,
 - gatunków oraz odmian drzew uprawianych na danej działce referencyjnej zadeklarowanej do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – w przypadku realizacji pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3,
 - praktyki dodatkowej, o której mowa w części I ust. 4 pkt 2 lub 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia;”,
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) oświadczenia oraz informacje, jakie powinny być zawarte we wniosku o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy o Planie Strategicznym, określone w przepisach ustawy o Planie Strategicznym lub w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, niewymienione w pkt 1–3;”,

- b) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. Wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej składa się w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym.

2a. Zgłoszenia zmian we wniosku, o którym mowa w ust. 2, dokonuje się w terminie określonym do dokonywania zgłoszeń zmian we wnioskach o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym. Przepisu art. 60 ust. 2 pkt 2 ustawy o Planie Strategicznym nie stosuje się.”,

- c) w ust. 5 część wspólna punktów otrzymuje brzmienie:

„– uprawianych na danej działce, zawartego w oświadczeniu o sposobie użytkowania działek referencyjnych, lecz wyłącznie w ramach tego samego pakietu lub jego wariantu i tylko w przypadku, o którym mowa w art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014.”;

- 9) w § 21:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy do rolnika lub zarządcy mają zastosowanie wymogi, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 1 lit. b lub c lub pkt 2, rolnik lub zarządca przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, w roku, w którym określono te wymogi, składa do kierownika biura powiatowego Agencji informację zawierającą wskazanie realizowanego pakietu lub wariantu oraz tych wymogów, sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję. Przepis ten stosuje się również w przypadku, gdy te wymogi ulegną zmianie w trakcie kolejnego roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.”,

- b) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5, rolnik lub zarządca składa do kierownika biura powiatowego Agencji przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego zobowiązania.”;

- 10) w § 22:

- a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Rolnik lub zarządca zaznacza we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej:

- 1) granice obszarów, na których realizują poszczególne pakiety lub warianty, oraz określone w planie działalności rolnośrodowiskowej elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 3 – w przypadku pakietów lub wariantów wymienionych w § 4 ust. 1 w pkt 1–8;
- 2) części obszarów, na których jest realizowane zobowiązanie w ramach pakietu wymienionego § 4 ust. 1 pkt 4, 5 lub 8, które mają pozostać nieskoszone w danym roku;
- 3) miejsca na obszarze, na którym jest realizowane zobowiązanie w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 3, w których są zasadzone poszczególne drzewa odmian wymienionych w ust. 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r.

3. Jeżeli rolnik równocześnie nie ubiega się o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy o Planie Strategicznym, to we wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej zaznacza również:

- 1) drzewa ustanowione pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody;
- 2) rowy, których szerokość nie przekracza 2 m;
- 3) oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m²;
- 4) granice działek referencyjnych, do których nie ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.”;

11) w § 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za dany rok może zostać przyznana spadkobiercy rolnika lub zarządcy, jeżeli spadkobierca ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 60 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Planie Strategicznym.”;

12) w § 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za dany rok może zostać przyznana następcy prawnemu rolnika lub zarządcy, jeżeli następca ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 60 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Planie Strategicznym.”;

13) w § 29 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za dany rok może zostać przyznana nowemu posiadaczowi gruntów lub stada, o których mowa w ust. 1, jeżeli posiadacz ten złożył wniosek, o którym mowa w ust. 2, w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, zaś gdy termin ten upłynął – wyłącznie w przypadku określonym w art. 60 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Planie Strategicznym.”;

14) w § 30:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Rolnik lub zarządca, o którym mowa w ust. 1, zmienia, przy udziale odpowiednio doradcy rolnośrodowiskowego lub eksperta przyrodniczego, plan działalności rolnośrodowiskowej w celu dostosowania tego planu do przejętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym, w roku następującym po roku, za który rolnikowi lub zarządcy została przyznana płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w trybie przepisów § 24–29.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:

„1aa. W przypadku przejęcia zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ostatnim roku realizacji danego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego plan działalności rolnośrodowiskowej powinien zostać zmieniony nie później niż do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji przejętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.”,

c) po ust. 1b dodaje się ust. 1ba w brzmieniu:

„1ba. W przypadku przejęcia zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ostatnim roku jego realizacji czynność określoną w ust. 1b należy dokonać nie później niż do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji przejętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.”;

15) w § 33:

a) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pkt 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna nie przysługuje w danym roku w części dotyczącej wariantu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a realizowanego na gruntach ornych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w brzmieniu z dnia 24 sierpnia 2022 r., Dz. U. poz. 1775).”

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Jeżeli:

- 1) rolnik lub zarządca nie prowadzi rejestru działalności rolnośrodowiskowej, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna przysługuje temu rolnikowi lub zarządcy w wysokości zmniejszonej o 30%, w odniesieniu do powierzchni gruntów, dla których ten rejestr w zakresie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych nie jest prowadzony;
- 2) prowadzony przez rolnika lub zarządcę rejestr działalności rolnośrodowiskowej jest niekompletny, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna przysługuje temu rolnikowi lub zarządcy w wysokości zmniejszonej o 5%, w odniesieniu do powierzchni gruntów, dla których ten rejestr w zakresie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych jest niekompletny.”

c) w ust. 9c pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonał tę analizę najpóźniej w roku, w którym złożył wniosek o przyznanie drugiej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, przy czym w zakresie pH, P, K i Mg wykonał tę analizę przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym;”

d) w ust. 10 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli zostanie stwierdzone, że plan działalności rolnośrodowiskowej jest niekompletny lub jest niezgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i z

załącznikami do niego w zakresie informacji, o których mowa w § 21 ust. 4c pkt 2 lub § 30 ust. 1b pkt 2, lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, lub 4, lub 5 lub ust. 2 pkt 1 lub 2, lub ust. 3 pkt 1 lit. a tiret drugie lub lit. b, lub c lub pkt 2a załącznika nr 3 do rozporządzenia, rolnik lub zarządca.”,

e) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Przepisów ust. 6, ust. 11 pkt 2 i ust. 15 nie stosuje się do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 9 oraz do dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w § 18a.”;

16) w § 34a w pkt 2 w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„w lp. 2a, 3–13, 23 i 24 – iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości danego uchybienia wynosi dla roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego poprzedzającego.”;

17) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:

a) w części I Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:

– w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zastosowanie co najmniej 4 upraw wymienionych w ust. 1a pkt 2–7 lub wymienionych w ust. 1c, lub wymienionych w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia w plonie głównym w danym roku na gruntach ornych w gospodarstwie, przy czym udział.”,

– w ust. 1a:

– – pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) mieszanek zbożowych, z tym że różne mieszanki nasion uznaje się za oddzielne uprawy, lub

4) mieszanek strączkowych, strączkowo-gorzycowych, strączkowo-słonecznikowych lub strączkowo-zbożowych, z tym że różne mieszanki nasion uznaje się za oddzielne uprawy, lub”,

– – dodaje się pkt 5–7 w brzmieniu:

„5) mieszanek roślin wysiewanych w ramach równocześnie realizowanego ekoschematu, o którym mowa w art. 30 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym, z tym że uprawa ta nie może stanowić żadnej z czterech największych upraw na gruntach ornych, lub

- 6) mieszanek roślin, wykorzystanych w ramach równocześnie realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, dotyczących przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy o Planie Strategicznym, z tym że uprawa ta nie może stanowić żadnej z czterech największych upraw na gruntach ornych, lub
- 7) upraw mieszanych objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PS w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, dotyczących przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy o Planie Strategicznym, z tym że uprawa ta nie może stanowić żadnej z czterech największych upraw na gruntach ornych”,

– – część wspólna punktów otrzymuje brzmienie:

„– przy czym w przypadku roślin wieloletnich, innych niż uprawy, o których mowa w pkt 6 lub w pkt 7, uprawianie ich przez okres nie dłuższy niż 3 lata w okresie objętym zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym.”,

– ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Zakaz ugorowania gruntów ornych, z wyjątkiem ugorowania gruntów na potrzeby wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115.”,

– po ust. 1b dodaje się ust. 1c i 1d w brzmieniu:

„1c. Grunty ugorowane z roślinami miododajnymi i pozostałe grunty ugorowane wykorzystywane do wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115, uznaje się łącznie za oddzielną uprawę na potrzeby

spełnienia wymogu o którym mowa w ust. 1, przy czym uprawa ta nie może stanowić żadnej z czterech największych upraw na gruntach ornych, a jej powierzchnia nie może przekraczać 4% powierzchni gruntów ornych.

1d. Przepisu ust. 1c nie stosuje się w przypadku gdy za pozostałe grunty ugorowane, o których mowa w ust. 1c zostaną uznane grunty wykorzystane do uprawy roślin, stanowiących uprawy wymienione w ust. 1a pkt 2–7, lub w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia.”,

– ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dwukrotna chemiczna analiza gleby (pH, P, K, Mg i węgiel organiczny) wykonana na gruntach ornych w pierwszym (lub poprzedzającym) i w ostatnim (lub poprzedzającym) roku realizacji pakietu, przy czym w zakresie pH, P, K i Mg wykonana przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 20 pkt 1–4 ustawy o Planie Strategicznym w pierwszym i w ostatnim roku realizacji pakietu.”,

– w ust. 4:

– – pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w jednym roku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, lecz nie później niż w 4. roku realizacji tego zobowiązania, następującej praktyki dodatkowej – międzyplon, (wysiewany w terminie do dnia 1 października, przy jednoczesnym zakazie wznawiania przed dniem 15 lutego zabiegów agrotechnicznych, z wyłączeniem mulczowania lub wapnowania);”,

– – w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) międzyplon (wysiewany w terminie do dnia 1 października, przy jednoczesnym zakazie wznawiania przed dniem 15 lutego zabiegów agrotechnicznych, z wyłączeniem mulczowania lub wapnowania);”,

– ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Do grup upraw zalicza się:

- 1) grupy upraw, o których mowa w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia;
- 2) grupę upraw mieszanki, która obejmuje mieszanki strączkowo-gorczykowe, strączkowo-słonecznikowe strączkowo-zbożowe oraz mieszanki, o których mowa w ust. 1a pkt 5–7;

- 3) grupę upraw ugoru, która obejmuje grunty ugorowane z roślinami miododajnymi oraz pozostałe grunty ugorowane, wykorzystywane do wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115.”,
 - po ust. 4b dodaje się ust. 4ba w brzmieniu:

„4ba. Przepisu ust. 4a pkt 3 nie stosuje się w przypadku gdy za pozostałe grunty ugorowane, o których mowa w ust. 1c, zostaną uznane grunty wykorzystane do uprawy roślin objętych grupami upraw, o których mowa w ust. 4a pkt 1 lub 2.”,
 - po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Wymogu, o którym mowa w:

 - 1) ust. 3, nie stosuje się do działek rolnych, na których uprawiane są uprawy wymienione w ust. 1a pkt 5 i 6 oraz ust. 1c.
 - 2) ust. 4, nie stosuje się do działek rolnych, na których uprawiane są uprawy wymienione w ust. 1a pkt 6 lub 7.”,
 - ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku równoczesnej realizacji na tym samym obszarze:

 - 1) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach Pakietu 4. lub 5. – obowiązują wymogi określone w części IV;
 - 2) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o Planie Strategicznym – obowiązują wymogi tych interwencji określone w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, dotyczących przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.”,
- b) w części II Pakiet 2. Ochrona gleb i wód w ust. 1:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyłączeniem mulczowania lub wapnowania, przed dniem 1 marca;”,
 - pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) zakaz nawożenia międzyplonu, z wyłączeniem wapnowania;”,
 - pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) utrzymywanie okrywy ochronnej gleby, wymaganej przepisami w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wydanymi na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w brzmieniu z dnia 24 sierpnia 2022 r., Dz. U. poz. 1775), na posiadanych przez rolnika gruntach ornych, na których nie jest realizowany ten wariant, w przypadku gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany ten wariant, znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w tych przepisach.”,

- c) w części IV Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 w ust. 13 tabela otrzymuje brzmienie:

Lp.	Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania zwierząt na DJP	Lp.	Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania zwierząt na DJP
Konie ras dużych / Konie pozostałe			18	Cielęta do 6 miesięcy	0,15
1	Ogiery, klacze, wałachy	1,2	Kozy		
2	Żrebaki powyżej 2 lat	1	19	Kozy matki	0,15
3	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8	20	Koźłeta do 3,5 miesiąca	0,05
4	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,5	21	Koźłeta powyżej 3,5 miesiąca do 1,5 roku	0,08
5	Żrebięta do 6 miesięcy	0,3	22	Pozostałe kozy	0,1
Konie ras małych (m.in. hucuł, konik polski)			Owce		
6	Ogiery, klacze, wałachy	0,6	23	Owce powyżej 1,5 roku	0,1
7	Żrebaki powyżej 2 lat	0,5	24	Tryki powyżej 1,5 roku	0,12
8	Żrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35	25	Jagnięta do 3,5 miesiąca	0,05
9	Żrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,2	26	Tryczki	0,08
10	Żrebięta do 6 miesięcy	0,12	27	Maciorki	0,1
Bydło			Drób		
11	Buhaje	1,4	28	Gęsi	0,008
12	Krowy	1	Inne		
13	Jałówki cielne	1	29	Jelenie szlachetne	0,29
14	Jałówki powyżej 1 roku	0,8	30	Jelenie sika (wschodnie)	0,12

15	Jałówki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3	31	Daniele	0,12
16	Opasy powyżej 1 roku	0,8	32	Króliki	0,007
17	Opasy powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3	33	Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg	1

d) w części V Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie w ust. 2 w pkt 2 w tabeli II lp. 7 otrzymuje brzmienie:

7	Gryka zwyczajna (Fagopyrum esculentum Moench)	96	1,5	80
---	---	----	-----	----

18) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w ust. 1 pierwszy wiersz w tabeli otrzymuje brzmienie:

Lp.	Uprawy	Rodzaje lub gatunki roślin	Grupa upraw
-----	--------	----------------------------	-------------

19) załącznik nr 6 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia;

20) w załączniku nr 8 do rozporządzenia w tabeli:

a) w części I. Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:

– po lp. 2 dodaje się lp. 2a w brzmieniu:

2a	Uprawa wymieniona w części I ust. 1a pkt 5–7 lub ust. 1c załącznika nr 2 do rozporządzenia stanowi jedną z czterech największych upraw na gruntach ornych	24%	1,25	–	–	30%
----	---	-----	------	---	---	-----

– lp. 3 otrzymuje brzmienie:

3	Ugorowanie gruntów ornych, z wyjątkiem ugorowania gruntów na potrzeby wypełnienia normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska GAEC 8	56%	1,25	–	–	70%
---	---	-----	------	---	---	-----

b) w części II. Pakiet 2. Ochrona gleb i wód:

– lp. 4 otrzymuje brzmienie:

4	Wznowienie zabiegów agrotechnicznych, z wyłączeniem mulczowania lub	10%	1,25	–	–	13%
---	---	-----	------	---	---	-----

	wapnowania, przed dniem 1 marca					
--	---------------------------------	--	--	--	--	--

– lp. 9 otrzymuje brzmienie:

9	Zastosowanie nawożenia międzyplonu, z wyłączeniem wapnowania	10%	1,25	–	–	13%
---	--	-----	------	---	---	-----

§ 2. Do przyznawania i zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w sprawach objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały one wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia

– stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Mariusz Gorzowski
dyrektor
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia.....2023 r. (Dz. U. poz.
.....)

**WYSOKOŚĆ STAWEK PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-
KLIMATYCZNEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH PAKIETÓW I ICH WARIANTÓW**

Lp.	Pakiet	Wariant	Stawki płatności
1	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone		800 zł/ha
2	Pakiet 2. Ochrona gleb i wód	2.1. Międzyplony	883 zł/ha
		2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%	644 zł/ha
3	Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych		2117 zł/ha
4	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
		4.1. Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe	1568 zł/ha
		4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452 zł/ha
		4.3. Murawy	1612 zł/ha
		4.4. Półnaturalne łąki wilgotne	1115 zł/ha
		4.5. Półnaturalne łąki świeże	1497 zł/ha
		4.6. Torfowiska	
		4.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe	912 zł/ha
		4.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające	1536 zł/ha
		4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	881 zł/ha
		Ochrona siedlisk lęgowych ptaków:	
4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszycza, krwawodzioba lub czajki	1055 zł/ha		
4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki	1555 zł/ha		
4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego	1347 zł/ha		
4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza	1055 zł/ha		
5	Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000	Ochrona siedlisk przyrodniczych:	
		5.1. Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe	1568 zł/ha
		5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	1452 zł/ha

		5.3. Murawy	1612 zł/ha
		5.4. Pónaturalne łąki wilgotne	1115 zł/ha
		5.5. Pónaturalne łąki świeże	1497 zł/ha
		5.6. Torfowiska	
		5.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe	912 zł/ha
		5.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające	1536 zł/ha
6	Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie	6.1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku uprawy	1411 zł/h
		6.2. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku wytwarzania nasion lub materiału siewnego	1619 zł/ha
7	Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie	7.1. Zachowanie lokalnych ras bydła	2738 zł/szt.
		7.2. Zachowanie lokalnych ras koni	2669 zł/szt. (konie małopolskie, konie wielkopolskie)
			2461 zł/szt. (konie śląskie)
			2395 zł/szt. (koniki polskie, konie huculskie)
			2185 zł/szt. (konie zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim)
		7.3. Zachowanie lokalnych ras owiec	500 zł/szt.
		7.4. Zachowanie lokalnych ras świń	1335 zł/szt.
7.5. Zachowanie lokalnych ras kóz	953 zł/szt.		
8	Pakiet 8. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk		838 zł/ha
9	Pakiet 9. Retencjonowanie wody		260 zł/ha

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422, 2433 i 2727).

Zakres spraw będących przedmiotem niniejszego rozporządzenia jest obecnie uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”.

Potrzeba zmiany przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego wynika w szczególności ze zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w zakresie Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, zatwierdzonych przez Komisję Europejską decyzjami wykonawczymi C(2022) 7134 z dnia 3 października 2022 r. oraz C(2022) 9918 z dnia 19 grudnia 2022 r. W ww. zmianach PROW 2014–2020 Polska wprowadziła m.in. następujące zmiany w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego:

- 1) podwyższenie stawek płatności dla poszczególnych pakietów i wariantów;
- 2) umożliwienie stosowania wapnowania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony, jako odstępstwa od zakazu wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem;
- 3) umożliwienie w ramach Pakietów 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (poza wariantami 4.3. i 5.3. Murawy) przyznawania dodatkowej płatności do obszarów niebędących użytkami rolnymi (obszarów przyrodniczych) w wysokości 280 zł/ha w przypadku ich zalania lub podtopienia.

W związku z powyższym równolegle do procedowania zmian PROW 2014-2020 oraz prac nad PS WPR 2023-2027 rozpoczęto prace nad zmianą przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w powyższym zakresie, tak aby wprowadzone, zmiany miały

zastosowanie już do wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej złożonych w kampanii naboru 2023 r., tj. od 15 marca 2023 r.

Ad 1) Podwyższenie stawek płatności dla poszczególnych pakietów i wariantów

Podwyższenie stawek płatności dla poszczególnych pakietów i wariantów jest motywowane tym, że od 2023 r. będą funkcjonowały zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne zarówno w ramach PROW 2014-2020, jak i otworzy się możliwość przystępowania do instrumentów rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach PS WPR 2023-2027. Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne PS WPR 2023-2027 w znacznej mierze są analogiczne w zakresie wymogów do pakietów PROW 2014-2020. Obecne stawki płatności dla pakietów PROW 2014-2020 są niższe niż w analogicznych interwencjach PS WPR 2023-2027, gdyż kalkulacje płatności dla PS WPR 2023-2027 zostały sporządzone z zastosowaniem zmienionej metodologii i z uwzględnieniem zaktualizowanych parametrów ekonomicznych.

W związku z tym, w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę brzmienia załącznika nr 6 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, w którym jest określona wysokość stawek płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej dla poszczególnych pakietów i ich wariantów. Powyższa zmiana jest uzasadniona merytorycznie, szczególnie biorąc pod uwagę obecne relacje cenowe. Podwyższanie od 2023 r. stawek płatności spowoduje, że analogiczne zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w PROW 2014-2020 i PS WPR 2023-2027 będą miały jednolite stawki płatności. Zapewni to sprawiedliwe traktowanie beneficjentów obu programów realizujących analogiczne zobowiązania.

Ad 2) Umożliwienie stosowania wapnowania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony

Umożliwienie stosowania wapnowania stosowanego na międzyplony w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony, jako odstępstwa od zakazu nawożenia/wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem spowoduje, że beneficjenci będą mogli aplikować wapno w okresie wolnym od prac polowych, bez opóźniania siewu wiosennego. Obecnie w ramach ww. pakietów obowiązuje zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania, odpowiednio przed 15 lutego lub 1 marca, a w przypadku Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony również zakaz nawożenia. Rolnicy wnioskowali jednak, aby wyłączyć z tych zakazów wapnowanie. Wapnowanie jest zabiegiem agrotechnicznym o dużym znaczeniu środowiskowym, a jednocześnie istotnym produkcyjnie i ekonomicznie dla regionu i kraju.

Sprzyja ono zwiększeniu aktywności mikrobiologicznej środowiska glebowego, aktywizacji procesów mineralizacji oraz zwiększeniu aktywności większości składników mineralnych. Zgodnie z opinią Instytutu Nawożenia Uprawy i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, wapnowanie można wykonać wiosną, latem, jesienią lub zimą na zamrożoną glebę. Jego stosowanie przed 15 lutego lub 1 marca nie wpłynie negatywnie na realizację celów środowiskowych Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone i wariantu 2.1. Międzyplony. Należy zatem umożliwić stosowanie wapnowania międzyplonów przed 15 lutego lub 1 marca.

W związku z powyższym w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę w załączniku nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w części I Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone, w ust.4 pkt 3 i pkt 3 lit. a, oraz w części II Pakiet 2. Ochrona gleb i wód w ust. 1 pkt 2 i pkt 5, polegającą na umożliwieniu stosowania wapnowania na międzyplon utrzymywany w ramach zobowiązań w ramach tych pakietów. Jednocześnie, w związku z proponowaną zmianą brzmienia wymogów w ramach ww. pakietów, konieczne jest zaproponowanie zmiany w załączniku nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego (w części II. Pakiet 2. Ochrona gleb i wód, lp. 4 i 9), tak aby sformułowane w nim rodzaje uchybień w przestrzeganiu wymogów zobowiązań korespondowały z brzmieniem zmienionych wymogów.

Wprowadzenie możliwości stosowania wapnowania na międzyplony będzie stanowiło odstępstwo od obowiązującego w ramach ww. pakietów zakazu wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem, oraz w przypadku wariantu 2.1. od zakazu nawożenia międzyplonów.

Wprowadzenie od 2023 r. tej zmiany ułatwi beneficjentom realizację zobowiązań, a jednocześnie nie wpłynie negatywnie na realizację celów środowiskowych tych zobowiązań.

Ad 3) umożliwienie w ramach Pakietów 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (poza wariantami 4.3. i 5.3. Murawy) przyznawania dodatkowej płatności do obszarów przyrodniczych w wysokości 280 zł/ha w przypadku ich zalania lub podtopienia

W 2022 r. w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 wdrażany był Pakiet 9. Retencjonowanie wody (zobowiązania w ramach pakietu były podejmowane na rok). Warunkiem przyznania płatności w ramach Pakietu 9. było wystąpienie zalania lub podtopienia w odpowiednim okresie przez odpowiedni czas (potwierdzone satelitarne) oraz równoczesna realizacja na tej samej powierzchni zobowiązania

w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 8. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk. Płatności z kampanii 2022 r. są przyznawane zarówno do trwałych użytków zielonych (TUZ) jak i obszarów przyrodniczych (tj. gruntów niebędących użytkami rolnymi, na których występują cenne siedliska lub siedliska zagrożonych gatunków ptaków).

Od 2023 r. w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) będzie wdrażany ekoschemat Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych. W przypadku tego ekoschematu od 2023 r. będą ustanowione podobne warunki przyznania płatności tj. wystąpienie zalania lub podtopienia oraz równoczesna realizacja na tym samym gruncie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 lub PS 2023-2027 ukierunkowanych na cenne siedliska lub ekstensywne użytkowanie TUZ lub zobowiązań ekologicznych PS 2023-2027. Jednak, co istotne, płatności w ramach ekoschematu będą przyznawane jedynie do TUZ stanowiących kwalifikujący się hektar, zgodnie z ustawą o Planie strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (zwaną dalej „ustawą o Planie strategicznym”). W związku z tym płatności w ramach ekoschematu nie obejmą obszarów przyrodniczych. Z tego względu w niniejszym projekcie rozporządzenia zaproponowano umożliwienie od 2023 r. przyznawania dodatkowej płatności retencyjnej do obszarów przyrodniczych w ramach Pakietów 4. i 5. (poza wariantami 4.3. Murawy i 5.3. Murawy) Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020. Płatność ta będzie odpowiednikiem płatności za ekoschemat Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych. Analogicznie płatność „retencyjna” przyznawana będzie do obszarów przyrodniczych objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PS WPR 2023-2027 ukierunkowanym na cenne siedliska lub zagrożone gatunki ptaków.

Należy podkreślić, że ww. obszary przyrodnicze to często cenne siedliska hydrogeniczne, w tym torfowiska, których zachowanie i kondycja są silnie uzależnione od utrzymania wody w środowisku, a jednocześnie szczególnie predystynowane do funkcji retencyjnej.

Z tego powodu, w niniejszym rozporządzeniu zaproponowano dodanie do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego § 18a, w którym uregulowano zasady przyznawania tej dodatkowej płatności retencyjnej. Zgodnie z projektowanym przepisem, rolnikowi lub zarządcy, może zostać przyznana dodatkowa płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do powierzchni obszarów przyrodniczych, która:

(i) w danym roku została zalana lub podtopiona (przy czym zalanie lub podtopienie są rozumiane jako stan wysycenia profilu glebowego wodą na poziomie przynajmniej 80% co najmniej przez 12 następujących po sobie dni w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września), co potwierdza wykaz działek wraz z danymi przestrzennymi tych działek oraz zalanego lub podtopionego obszaru na tych działkach sporządzany corocznie przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy;

(ii) jest położona na działkach rolnych, na których jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5, z wyłączeniem wariantu 4.3. i 5.3., i objętych obszarem zatwierdzonym odpowiednio w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo 5, z wyłączeniem wariantu 4.3. i 5.3.. Zgodnie z projektowanym przepisem § 18a ust. 2 ww. wykaz, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy będzie udostępniał Agencji nie później niż do dnia 2 października danego roku. Wysokość dodatkowej płatności retencyjnej, zgodnie z projektowanym § 18a ust. 3, ustala się jako iloczyn stawki płatności w wysokości 280 zł/ha i powierzchni obszarów przyrodniczych spełniających warunki jej przyznania. W projektowanym § 18a ust. 4 zaproponowano dodanie przepisu, zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej przysługującej do gruntów, uwzględnia się powierzchnię działek rolnych, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikowalny obszar, o którym mowa odpowiednio w art. 5 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Do dodatkowej płatności „retencyjnej” nie będzie miał zastosowania mechanizm degresywności płatności, określony w § 16 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, co zostało zaproponowane w projektowanym § 18a ust. 5. Ponadto, w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę brzmienia § 33 ust. 16, która ma na celu zapewnienie, że w przypadku niespełnienia wymogów w ramach realizowanych pakietów lub wariantów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, dodatkowa płatność retencyjna nie będzie podlegała zmniejszeniu. Zmiana zaproponowana w § 33 ust. 16 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, polega na wyłączeniu stosowania wybranych przepisów § 33 w odniesieniu do dodatkowej płatności „retencyjnej”.

Efektom wprowadzenia proponowanej zmiany, będzie objęcie dodatkową płatnością „retencyjną” obszarów przyrodniczych niebędących użytkami rolnymi objętych

zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi w ramach Pakietów 4. i 5. (poza wariantem 4.3. i 5.3.), na których występują cenne siedliska hydrogeniczne, w tym torfowiska, których zachowanie i kondycja są silnie uzależnione od utrzymania wody w środowisku, a jednocześnie są szczególnie predystynowane do funkcji retencyjnej. Wprowadzenie proponowanej zmiany zapewni spójne podejście i będzie komplementarne do rozwiązań przyjętych w projekcie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, a także zapewni sprawiedliwe traktowanie beneficjentów obu programów realizujących analogiczne zobowiązania.

Ponadto przepisy rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego wymagają zmiany ze względu na rozpoczęcie od 2023 r. wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, zwanego dalej PS WPR 2023-2027. Mając na względzie, że w ramach PS WPR 2023-2027 będą wdrażane interwencje obszarowe, w tym o charakterze prośrodowiskowym, a w szczególności ekoschematy, Rolnictwo ekologiczne czy interwencje (zobowiązania) rolno-środowiskowo-klimatyczne, w projekcie rozporządzenia proponuje się ustanowienie niezbędnych reguł dotyczących równoczesnej realizacji kontynuacyjnych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 i ww. interwencji PS WPR 2023-2027, przede wszystkim, aby zapobiec podwójnemu finansowaniu realizacji tych samych praktyk na tym samym obszarze.

W związku z tym proponuje się zmianę w § 9 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Zgodnie z proponowaną zmianą § 9 ust. 3, co do zasady, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna nie będzie przysługiwała do obszaru, na którym jest realizowane zobowiązanie ekologiczne PROW 2014-2020, zobowiązanie ekologiczne PS 2023-2027 lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PS 2023-2027. Od tej reguły proponuje się ustanowić jednak pewne wyjątki, określone w proponowanym w projekcie rozporządzenia § 9 ust. 3a rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Zgodnie z propozycją płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach:

- 1) Pakietu 1. będzie mogła być przyznana do obszaru, na którym równocześnie będą realizowane: (i) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PS w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie lub Bioróżnorodność na gruntach ornych;
- 2) Pakietu 2. będzie mogła być przyznana do obszaru, na którym równocześnie będą realizowane: (i) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PS w ramach interwencji

Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie lub Bioróżnorodność na gruntach ornych w zakresie wariantu Ogródki bioróżnorodności.

Jednocześnie w projekcie proponuje się zmianę § 9 ust. 4 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Zgodnie z proponowaną zmianą, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach Pakietu 1. nie będzie mogła być przyznana jak dotychczas w przypadku równoczesnej realizacji (i) zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantu pakietów 2. lub 6., (ii) zobowiązania ekologicznego PROW 2014-2020, a także (iii) zobowiązania ekologicznego PS 2023-2027.

Opisana powyżej propozycja umożliwienia równoczesnej realizacji wybranych pakietów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 z wybranymi interwencjami PS 2023-2027, wiąże się z koniecznością zaproponowania zmian m.in. w wymogach ww. pakietów. W związku z tym w projekcie proponuje się zmiany w części I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego polegające na dodaniu nowych kategorii upraw tj. (i) mieszanki roślin miododajnych, wysiewane w ramach równolegle realizowanego ekoschematu Obszary z roślinami miododajnymi, (ii) mieszanki roślin wykorzystywane w ramach równocześnie realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych, (iii) uprawy mieszane objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PS w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych.

Wymienione powyżej mieszanki i uprawy mieszane stanowiące odrębne uprawy, nie będą mogły stanowić żadnej z czterech największych upraw na gruntach ornych w gospodarstwie realizującym Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone. W konsekwencji wprowadzenia tego wymogu w projekcie rozporządzenia konieczne było zaproponowanie zmiany w załączniku nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego polegającej na określeniu poziomu sankcji stosowanej w przypadku popełnienia uchybienia w zakresie przestrzegania tego wymogu. Jednocześnie konieczne jest zaproponowanie sposobu stosowania tzw. sankcji wstecznych w przypadku popełnienia uchybienia przez rolnika w zakresie ww. wymogu. W projekcie rozporządzenia proponuje się, aby sankcje wsteczne w przypadku stwierdzenia takiego uchybienia podlegały gradacji (zmniejszeniu) w kolejnych latach realizacji zobowiązania poprzedzających popełnienie tego uchybienia. Takie rozwiązanie zaproponowano w projekcie poprzez zmianę brzmienia wprowadzenia do wyliczenia w § 34a pkt 2 lit. a.

Ponadto, uprawy: mieszanki roślin wykorzystywane w ramach równocześnie realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych i uprawy mieszane objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PS w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych, będą mogły być uprawiane przez okres dłuższy niż 3 lata w okresie objętym zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach Pakietu 1. Z tego względu konieczne jest również zaproponowanie „wyłączenia” obowiązku realizacji wybranych wymogów Pakietu 1. na działkach rolnych, na których te dwie nowe uprawy będą występować. W związku z tym, proponuje się, by wymóg Pakietu 1., określony w ust. 3, dotyczący corocznego opracowania i przestrzegania planu nawozowego, nie był stosowany w odniesieniu do działek rolnych z uprawą: mieszanki roślin wykorzystywane w ramach równocześnie realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych. Należy bowiem wskazać, że w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne będzie obowiązywał całkowity zakaz nawożenia. Ponadto proponuje się, aby wymóg Pakietu 1., określony w ust. 4, dotyczący zmianowania i stosowania praktyk dodatkowych mających na celu zwiększenie poziomu glebowej materii organicznej, nie dotyczył działek rolnych z uprawami: mieszanki roślin wykorzystywane w ramach równocześnie realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PS w ramach wariantu Wieloletnie pasy kwietne interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych i uprawy mieszane objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PS w ramach wariantu Ogródki bioróżnorodności interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych. Jednocześnie nowe ww. uprawy, będą w ramach Pakietu 1. zaliczane na potrzeby zmianowania do grupy upraw „mieszanki”, o której mowa w ust. 4a cz. I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również zniesienie wymogu dotyczącego zakazu ugorowania gruntów ornych w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, w przypadku gdy ugory te rolnik utrzymuje na potrzeby wypełnienia normy GAEC 8 dotyczącej przeznaczenia co najmniej 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie na obszary lub obiekty nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane. Za grunty ugorowane na potrzeby spełnienia tej normy będą uznawane grunty ugorowane z roślinami miododajnymi oraz pozostałe grunty ugorowane. Jednocześnie na potrzeby spełnienia innych wymogów Pakietu 1. dotyczących zmianowania i uprawiania co najmniej 4 upraw na gruntach ornych, w projekcie

rozporządzenia zaproponowano aby ww. grunty ugorowane z roślinami miododajnymi i pozostałe grunty ugorowane stanowiły oddzielną uprawę, oraz aby ww. rodzaje ugorów stanowiły łącznie oddzielną grupę upraw „ugory”. Ponieważ w 2023 r. możliwe będzie odstępstwo w zakresie spełnienia ww. normy GAEC, polegające na deklarowaniu na potrzeby spełnienia normy GAEC 8 jako „pozostałe grunty ugotowane” gruntów wykorzystywanych do upraw roślin uprawnych (z wyjątkiem kukurydzy, soi i zagajników krótkiej rotacji), w projekcie rozporządzenia określono, że w takim przypadku takie „ugory z uprawą” nie będą stanowiły oddzielnej uprawy, ale uprawę zgodną z uprawianą na tych gruntach rośliną i będą wówczas stanowiły grupę upraw zgodną z uprawianą na tych gruntach rośliną. Przykładowo, jeśli w 2023 r. rolnik na potrzeby spełnienia normy GAEC 8 zadeklaruje ugory z pszenicą jara, to w punktu widzenia wymogów Pakietu 1. uprawą na tym gruncie będzie pszenica jara, należąca do grupy upraw zboża. W związku ze zmianą wymogu Pakietu 1. konieczne było również przeformułowanie brzmienia uchybień w załączniku nr 8 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Proponowana zmiana będzie stanowiła istotne uproszczenie dla beneficjentów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, a jednocześnie nie spowoduje utraty efektów środowiskowych podjętego zobowiązania.

W projekcie proponuje się ponadto zmianę ust. 7 cz. I załącznika nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, zgodnie z którą w przypadku równoczesnej realizacji na tym samym obszarze Pakietu 1. oraz Pakietów 4., 5. lub 8. Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub interwencji PS: Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000, Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000, Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000, obowiązują wymogi określone dla tych pakietów i interwencji. Należy bowiem wskazać, że w ramach Pakietu 1. zobowiązaniem objęte są wszystkie użytki rolne w gospodarstwie, w tym trwałe użytki zielone, jednak płatność w ramach Pakietu 1. jest przyznawana jedynie do gruntów ornych. Możliwe jest, aby na TUZ objętych zobowiązaniem w ramach Pakietu 1. były równocześnie realizowane inne zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne zarówno PROW 2014-2020 jak i PS, ukierunkowane na ochronę cennych siedlisk i gatunków oraz ekstensywne użytkowanie TUZ. Mając na względzie cele środowiskowe tych specyficznych pakietów i interwencji oraz ich wariantów uzasadnione jest aby w przypadku równoczesnej ich realizacji z Pakietem 1. przestrzegane były ich precyzyjne i szczegółowe wymogi warunkujące gospodarowanie sprzyjające zachowaniu cennych siedlisk i gatunków występujących na trwałych użytkach zielonych i ekstensywnemu użytkowaniu trwałych użytków zielonych.

Ponadto, ponieważ na poziomie gospodarstwa rolnego, co do zasady, będzie możliwa (na różnych powierzchniach) równoległa realizacja zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 oraz zobowiązań ekologicznych PROW 2014-2020 (tak jak dotychczas), zobowiązań ekologicznych PS 2023-2027 i zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PS 2023-2027, a w ramach wszystkich tych zobowiązań będzie wymagane prowadzenie rejestru (odpowiednio rolnośrodowiskowego lub ekologicznego), w projekcie rozporządzenia zaproponowano zmianę § 4 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Zgodnie z zaproponowaną zmianą, rejestr działalności rolnośrodowiskowej będzie mógł być prowadzony na jednym formularzu z rejestrem działalności ekologicznej. Takie podejście jest już obecnie stosowane w przypadku łączenia na poziomie gospodarstwa zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego i zobowiązania ekologicznego PROW 2014-2020. Wprowadzenie takiej możliwości dla sytuacji łączenia zobowiązań PROW 2014-2020 ze zobowiązaniami PS 2023-2027 będzie stanowiło uproszczenie dla beneficjentów. Jednocześnie, w związku z zaproponowaniem powyższej zmiany, a także mając na względzie proponowane umożliwienie łączenia na danej powierzchni zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 ze zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi PS 2023-2027, konieczne jest zaproponowanie zmiany również w § 33 ust. 8 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Celem wprowadzonej zmiany jest doprecyzowanie przepisu tak, aby jasno wynikało z niego, że nieprowadzenie lub brak kompletności rejestru w odniesieniu do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 będzie skutkowało zmniejszeniem płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej jedynie w ramach PROW 2014-2020. Nieprowadzenie lub brak kompletności rejestru w ramach równoległe realizowanych na tej samej powierzchni zobowiązań PS 2023-2027 nie powinien mieć bowiem wpływu na wysokość przyznanej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej PROW 2014-2020.

Dodatkowo przepisy UE dotyczące nowego okresu programowania na lata 2023-2027 uchylają część przepisów UE dotyczących obecnego okresu programowania na lata 2014-2020, do których odnoszą się obecnie przepisy rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Podobnie od 2023 r. uchylona zostanie część przepisów krajowych np. dotyczących płatności bezpośrednich, do których również odnoszą się przepisy rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Zatem również te odesłania do przepisów UE i krajowych wymagają zmiany.

W związku z uchynieniem od 2023 r. rozporządzenia UE nr 1307/2013 oraz rozporządzenia UE nr 639/2014, w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 oraz pkt 3 i 4 ust. 1a w części I Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone załącznika nr 2, oraz pierwszego wiersza tabeli zawartej w ust. 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, polegającą na usunięciu odwołań do przepisów dotyczących zdefiniowania upraw zawartych obecnie w rozporządzeniu 1307/2013 oraz rozporządzeniu 639/2014. W rozporządzeniach UE nr 1307/2013 i 639/2014 uprawy były definiowane na potrzeby dywersyfikacji w ramach zazielenienia. Definicja upraw na potrzeby realizacji zobowiązań w ramach Pakietu 1. była analogiczna, ponieważ realizacja jednego z wymogów tego pakietu stanowiła praktykę równoważną do dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia. Ponieważ od 2023 r. praktyki zazielenienia nie będą już realizowane, a rozporządzenia UE nr 1307/2013 i nr 639/2014 tracą moc, jest uzasadnione usunięcie odwołań zawartych w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym do definicji upraw zawartej w ww. przepisach UE.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również wprowadzenie zmian w § 4 ust. 2 pkt 1, § 8 ust. 3, § 19 ust. 2 i 2a, § 21 ust. 2, 4 § 27 ust. 3, § 28 ust. 3, § 29 ust. 3, § 30 ust 1a, § 33 ust. 9c pkt 1, załączniku nr 2 części I ust. 2 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, polegających na zmianie aktualnego odesłania do terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub terminu określonego do dokonywania zgłoszeń zmian we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego na odesłanie do analogicznych przepisów ustawy o PS, określających te terminy. Należy wskazać, że od kampanii naboru wniosków 2023 r. terminy te będą bowiem wynikały z przepisów ustawy o PS, a dotychczasowe przepisy, w których te terminy są obecnie określone, zostaną uchylone. Nie dotyczy to terminu zmian we wniosku dokonywanych w przypadku gdy Agencja poinformowała beneficjenta o nieprawidłowościach wykrytych w ramach kontroli administracyjnych lub systemu monitorowania obszarów zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia 2022/1173. W tym zakresie nie będą wprowadzane zmiany. W przypadku wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, wprowadzane zmiany nie stanowią zmiany merytorycznej, w praktyce bowiem nic się nie zmieni.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również zmianę odesłania do przepisów o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego zawartego w § 12 ust. 1b rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, dotyczących warunków przyznania

płatności bezpośredniej do gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych. Ponieważ od 2023 r. przepisy o płatnościach bezpośrednich w tym zakresie zostaną uchylone, w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę tego odesłania na odesłanie do przepisów ustawy o PS, dotyczących płatności bezpośrednich i warunków dotyczących przyznawania tych płatności do gruntów, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych.

Ponadto w projekcie proponuje się zmianę dostosowawczą § 12 ust. 1 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego. Proponowana zmiana wynika ze zmiany przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.). W dotychczasowych przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Pakietu 1. do gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa konopi włóknistych było uwarunkowane objęciem tych upraw zezwoleniem wydanym na podstawie ww. ustawy. Zmiany wprowadzone do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przewidują natomiast, że prowadzenia działalności w zakresie uprawy konopi włóknistych jest uwarunkowane uzyskaniem wpisu do rejestru producentów konopi włóknistych. Rejestr ten jest prowadzony przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i przewiduje się, że w przypadku ubiegania się rolnika o płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne do powierzchni, na której są uprawiane konopie włókniste, ARiMR będzie pozyskiwała z prowadzonego przez KOWR rejestru informacje dotyczące takiego rolnika (tj. bez udziału rolnika będzie weryfikowane przez ARiMR, czy jest on uprawniony do takiego wsparcia).

Ponadto, w projekcie rozporządzenia proponuje się również zmianę odesłania zawartego w §19 ust. 1 pkt 4 oraz w § 22 ust. 3 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego do przepisów o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, dotyczących odpowiednio oświadczeń oraz informacji, jakie powinny być zawarte we wniosku oraz obiektów, które rolnik jest zobowiązany zaznaczyć na materiale granicznym we wniosku. Ponieważ od 2023 r. przedmiotowe przepisy dotyczące płatności w ramach wsparcia bezpośredniego nie będą już obowiązywały, w projekcie proponuje się odesłanie do przepisów ustawy o Planie Strategicznym lub przepisów wydanych na podstawie tej ustawy, w których kwestie te zostaną określone i będą obowiązywały od 2023 r.

Ponadto w związku ze zmianą sposobu wnioskowania od 2023 r., w przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego proponuje się również zmianę przepisów § 19 i § 22

rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w tym. m.in. uchylenie przepisu § 19 ust. 1 pkt 1, zgodnie z którym wniosek zawiera REGON, jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer PESEL, natomiast jeżeli osoba ta nie posiada numeru PESEL - kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości, ponieważ od 2023 r. te informacje nie będą wymagane we wniosku. Ponadto, w ramach wniosku nie będzie obowiązywał tzw. materiał graficzny, a wymagane elementy będą zaznaczane, zamiast na materiale graficznym, we wniosku, który będzie wnioskiem geoprzestrzennym. W związku z tym w projekcie proponuje się zmiany w § 22 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, polegające na usunięciu z tych przepisów odwołań do materiału graficznego. Przepisy § 19 i § 22 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego zostały również zmienione ze względu na fakt, że od 2023 r. wnioski o przyznanie płatności obszarowych nie będą zawierały oświadczenia o sposobie wykorzystywania działek rolnych, a oświadczenie o sposobie wykorzystywania działek referencyjnych.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również zmianę przepisów dotyczących zasad realizacji zobowiązań w ramach wariantu 2.1. Międzyplony, odwołujących się do obszarów zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Proponowana zmiana dotyczy § 17, § 33 ust. 4 pkt 2 oraz pkt 11 w ust. 1 w części II Pakiet 2. Ochrona gleb i wód załącznika nr 2 do rozporządzenia. W związku z tym, że aktualnie obowiązująca ustawa o płatnościach bezpośrednich od 2023 r. przestanie obowiązywać, konieczne jest wprowadzenie w przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego proponowanej zmiany, zgodnie z którą przedmiotowe przepisy będą się odwoływać do obszarów zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wydanych na podstawie ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w brzmieniu z dnia 24 sierpnia 2022 r., Dz. U. poz. 1775).

Ponadto w projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę tabeli zawartej w ust. 13 części IV Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 i Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 załącznika nr 2 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, polegającą na dodaniu do tej tabeli dodatkowej pozycji lp. 33, dotyczącej określenia współczynnika przeliczania zwierząt na DJP dla kategorii „Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg” na poziomie 1. Zmiana ta jest spowodowana procedowaną

obecnie zmianą Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, który zastąpi dotychczas obowiązujący Program Działań. W projekcie nowego Programu Działań zostały określone współczynniki przeliczania zwierząt na DJP (na potrzeby wdrażania tego programu) dla lam i alpak. Dotychczasowy program działań nie określał współczynników dla tych gatunków. Jednocześnie, w rozporządzeniu rolno-środowiskowo-klimatycznym również nie były określone współczynniki przeliczania sztuk lam i alpak na DJP. W przypadku gdy beneficjent realizował zobowiązanie w ramach Pakiet 4. lub 5. i prowadził wypas z wykorzystaniem lam i alpak, ARiMR podczas kontroli spełnienia wymaganego w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego poziomu obsady, posługiwała się tabelą z ww. obecnie obowiązującego Programu Działań, przypisując lamy i alpaki (niewskazane w tym programie literalnie) do kategorii „inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg”, dla których określony był współczynnik przeliczania sztuk na DJP na poziomie 1. Wprowadzenie proponowanej w projekcie rozporządzenia zmiany jest wskazane, ponieważ przyjęcie na potrzeby Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego współczynników przeliczania sztuk lam i alpak na DJP określonych w nowym Programie Działań mogłoby skutkować stwierdzeniem popełnienia uchybień w zakresie przestrzegania wymaganej obsady zwierząt, przy czym w praktyce zobowiązanie byłoby realizowane tak jak dotychczas bez uszczerbku dla realizacji założonych celów środowiskowych.

Ponadto w projekcie rozporządzenia proponuje się dodanie w § 30 dwóch dodatkowych ustępów tj. ust. 1aa i 1ba. Wprowadzenie tych przepisów jest uzasadnione, ponieważ zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, termin graniczny na dokonanie czynności o których mowa w § 30 ust. 1a i ust. 1b (dotyczących aktualizacji planu działalności rolnośrodowiskowej oraz dostarczenia do ARiMR w odpowiednim terminie kopii stron zaktualizowanego planu), wymaganych w ostatnim roku realizacji zobowiązania przypadałby w praktyce po zakończeniu jego realizacji. Z tego względu w proponowanych dodawanych ust. 1aa i 1ba wskazuje się, czy czynności o których mowa odpowiednio w ust. 1a lub 1b powinny zostać w takim przypadku dokonane nie później niż do dnia 14 marca ostatniego roku realizacji przejętego zobowiązania tj. do końca realizacji przejętego zobowiązania.

W projekcie rozporządzenia proponuje się również zmianę brzmienia wymogów w części V Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie ust. 2 w pkt 2 w tabeli II lp. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia. Proponowana zmiana polega na korekcie

poziomu wymaganej minimalnej czystości analitycznej nasion gryki zwyczajnej wytworzonych w ramach wariantu 6.2. z 98% na 96%. Należy zauważyć, że wartość tego parametru minimalna czystość analityczna - % wagowy jest określona dla gryki w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin z dnia 18 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 517), w tabeli: Wymagania jakościowe dla nasion roślin zbożowych kategorii kwalifikowane. Wymagania dla tego samego parametru w dwóch różnych rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie powinny być rozbieżne. Uzasadnione jest zatem dostosowanie przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego w tym zakresie.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również zmianę w § 33 ust. 10, polegającą na usunięciu z tego przepisu odwołania do ust. 3 pkt 1 lit a tiret pierwsze załącznika nr 3 do rozporządzenia. Zmiana została zaproponowana z uwagi na fakt, że plan działalności rolnośrodowiskowej jest sporządzany w pierwszym roku realizacji zobowiązania i posiada oznaczenia działek rolnych, a podczas składania wniosku o przyznanie płatności oznaczenia działek rolnych nadawane są automatycznie w aplikacji eWniosekPlus bez możliwości ingerencji w tym zakresie przez użytkownika. Co za tym idzie, w takiej sytuacji każdorazowo w wyniku kontroli na miejscu stwierdzana może być niezgodność oznaczeń działek rolnych wymienionych we wniosku z oznaczeniami tych działek w planie działalności rolnośrodowiskowej, co jest niezależne od wnioskodawcy. Usunięcie w przedmiotowym przepisie odwołania do ust. 3 pkt 1 lit. a tiret pierwsze załącznika nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego jest zatem uzasadnione, ponieważ opisana powyżej sytuacja, na którą wnioskodawca nie ma wpływu, nie powinna być traktowana jako uchybienie.

Wprowadzenie w niniejszym rozporządzeniu proponowanego § 2 jest podyktowane koniecznością określenia przepisu przejściowego w odniesieniu do spraw objętych postępowaniami:

- 1) wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia,
- 2) zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie dotychczasowych przepisów, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Zgodnie z tym przepisem, do ww. postępowań zastosowanie będą miały przepisy zmienianego rozporządzenia w brzmieniu dotychczasowym. Ma to na celu zapewnienie równego traktowania beneficjentów, a także zapewnienie, aby wszystkie postępowania administracyjne, które zostały wszczęte na wnioski o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej złożone w kampanii naboru wniosków 2022 r. i w kampaniach z lat wcześniejszych, były rozpatrywane według tych samych reguł, tj. zgodnie z przepisami dotychczasowymi. Brak regulacji określonej w § 2 rozporządzenia mógłby zostać uznany za naruszenie zasady równości, ponieważ:

- 1) część postępowań wszczętych wnioskami złożonymi w 2022 r. lub w latach wcześniejszych, zakończonych wydaniem decyzji przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, byłaby rozpatrywana na zasadach dotychczasowych;
- 2) pozostała zaś część postępowań wszczętych wnioskami złożonymi w 2022 r. lub w latach wcześniejszych, które zostaną zakończone wydaniem decyzji po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, byłaby rozpatrywana na zasadach nowych, wprowadzonych tym projektowanym rozporządzeniem.

Tym samym w odniesieniu do beneficjentów, którzy złożyli wnioski w 2022 r. lub w latach wcześniejszych, stosowane byłyby różne zasady, a zastosowanie tych zasad wynikałoby z niezależnego od danego beneficjenta terminu wydania decyzji w jego sprawie.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia wejdzie ono w życie z dniem 15 marca 2023 r., a zatem wprowadzona zmiana przepisów będzie miała zastosowanie do wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (zarówno nowych jak i kontynuacyjnych) złożonych w ramach kampanii naboru wniosków 2023 r., która rozpoczęła się 15 marca 2023 r.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, dlatego też nie podlega notyfikacji, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania podjęciem prac nad projektem w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Krzysztof Cieciora – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Anna Jobda – Naczelnik Wydziału Działań Rolnośrodowiskowych Departamentu Płatności Bezpośrednich, tel. 22 623 17 79</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>15.02.2023 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Upoważnienie ustawowe – art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:</p> <p>460 (na dzień 30.12.2022 r.)</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Obowiązujące stawki płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych nie odzwierciedlają właściwie aktualnych uwarunkowań ekonomicznych kształtujących wysokość poniesionych kosztów i utraconych dochodów związanych z podjętymi zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi.
2. Brak możliwości wapnowania międzyplonów w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone i wariantu 2.1. Międzyplony Pakietu 2. Ochrona gleb i wód, które byłoby uzasadnione przede wszystkim ze względu na duże znaczenie środowiskowe, produkcyjnie i ekonomicznie, a jednocześnie niezagrażające realizacji środowiskowych celów ww. pakietów.
3. Brak przepisów krajowych regulujących warunki i tryb przyznawania tzw. dodatkowej płatności retencyjnej do obszarów przyrodniczych na których wystąpiło zalanie lub podtopienie.
4. Brak przepisów krajowych określających szczegółowe reguły równoczesnej realizacji (w gospodarstwie lub na tej samej powierzchni) kontynuacyjnych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 i zobowiązań w ramach wybranych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
5. Nieaktualne odesłania w przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego do przepisów UE i krajowych, które utracą moc od 2023 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ad 1. Proponuje się podniesienie stawek płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych do poziomu stawek dla analogicznych interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych Planu Strategicznego na lata 2023-2027, które zostały sporządzone z zastosowaniem zmienionej metodologii i z uwzględnieniem zaktualizowanych parametrów ekonomicznych

Ad 2. Proponuje się umożliwić stosowanie wapnowania międzyplonów w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone i wariantu 2.1. Międzyplony Pakietu 2. Ochrona gleb i wód.

Ad 3. Proponuje się ustanowienie przepisów rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego regulujących warunki i tryb przyznawania tzw. dodatkowej płatności retencyjnej do obszarów przyrodniczych, na których wystąpiło zalanie lub podtopienie.

Ad 4. Proponuje się ustanowienie przepisów krajowych określających szczegółowe reguły równoczesnej realizacji (w gospodarstwie lub na tej samej powierzchni) kontynuacyjnych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 i wybranych zobowiązań w ramach interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Ad 5. Proponuje się zmianę odesłań w przepisach rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego do aktualnych przepisów, które zastąpią od 2023 r. uchylane przepisy UE i krajowe.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy Unii Europejskiej (EU) regulujące wdrażanie w państwach członkowskich „Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego” nie narzucają państwom członkowskim stosowania jednolitych rozwiązań. Przepisy wspólnotowe określają jedynie ramy prawne, w których mogą poruszać się państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę, że przepisy te są wdrażane do porządków prawnych państw członkowskich, należy oczekiwać, że w poszczególnych państwach UE zastosowane zostaną rozwiązania dostosowane do potrzeb tych państw.

Na podstawie przeprowadzonej analizy możliwości osiągnięcia celu projektu rozporządzenia za pomocą innych środków należy stwierdzić, że wszelkie działania inne niż legislacyjne nie dają możliwości osiągnięcia oczekiwanych efektów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci (rolnicy lub zarządcy)	ok. 45 tys.	Na podstawie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz szacunków własnych.	1. Stosowanie zaktualizowanych stawek płatności w ramach pakietów i wariantów. 2. Możliwość stosowania wapnowania na międzyplony w ramach Pakietu 1. i wariantu 2.1. 3. Możliwość uzyskania dodatkowej płatności retencyjnej do obszarów przyrodniczych, na których wystąpiło zalanie lub podtopienie.

			4. Określenie reguł dotyczących równoczesnej realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych i zobowiązań w ramach interwencji Planu Strategicznego na szczegółowo określonych zasadach
Agencja Płatnicza – ARiMR	1	Konsultacje z ARiMR w ramach prac nad projektem rozporządzenia	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur ARiMR do zmian wynikających z rozporządzenia.
Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG – PIB)	1	Konsultacje z IUNG – PIB w ramach prac nad projektem rozporządzenia	Przekazywanie danych na temat obszarów zalanych lub podtopionych do ARiMR na potrzeby przyznawania dodatkowej płatności retencyjnej do obszarów przyrodniczych.
Podmioty prowadzące działalność w zakresie doradztwa przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej	ok. 2 127 doradców rolnośrodowiskowych ok. 793 ekspertów przyrodniczych	Lista doradców rolnośrodowiskowych i ekspertów przyrodniczych prowadzona przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – stan na dzień 24.01.2023 r. (https://doradca.cdr.gov.pl/)	Konieczność doradzania w zakresie zmienionych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

- 1) Rada Dialogu Społecznego;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;

- 4) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 5) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 6) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 7) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 8) Polska Federacja Rolna;
- 9) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 10) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 11) Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 14) Krajowa Rada Spółdzielcza;
- 15) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
- 16) Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
- 17) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
- 18) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
- 19) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 20) Polski Związek Zawodowy Rolników;
- 21) Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 22) Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 23) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 24) Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków;
- 25) Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „EKOLAND”;
- 26) Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;
- 27) Business Centre Club;
- 28) Forum Związków Zawodowych;
- 29) Konfederacja LEWIATAN;
- 30) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 32) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
- 33) Polski Związek Hodowców Koni;
- 34) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 35) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 36) Polski Związek Ogrodniczy;
- 37) Polski Związek Owczarski;
- 38) Polska Izba Nasienna;
- 39) Polska Izba Ogrodnicza;
- 40) Polski Karp Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością – Organizacja Producentów;
- 41) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu;
- 42) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;
- 43) Polskie Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”;
- 44) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 45) Lubelskie Towarzystwo Pszczelnicze;
- 46) Związek Polski Przemysł Futrzarski;
- 47) Izba Pracodawców Polskich;
- 48) Federacja Przedsiębiorców Polskich;

budżet środków europejskich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa.</p> <p>Środki finansowe przeznaczone na realizację Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego są ograniczone limitem budżetu określonego dla tego działania, który wynosi około 2,0 mld euro (łącznie z budżetu państwa i budżetu UE). Wysokość budżetu Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego została ustalona w trakcie negocjacji PROW 2014–2020 z Komisją Europejską i została zapisana w PROW 2014–2020. Zmiana rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia łącznej puli środków przewidzianych na finansowanie zobowiązań podejmowanych w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego pochodzących z budżetu państwa i budżetu UE.</p> <p>Rozporządzenie nie spowoduje zmniejszenia dochodów budżetu państwa.</p> <p>Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze)

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu	duże	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na						

niepieniężnym	przedsiębiorstwa	konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie dużych przedsiębiorców.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
	Beneficjenci (rolnicy)	Rozwiązania zawarte w projektowanym rozporządzeniu będą sprzyjały podejmowaniu nowych zobowiązań w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego i dalszej realizacji podjętych zobowiązań.
	Osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na osoby niepełnosprawne i osoby starsze.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenie nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zatem nie jest wymagana odrębna ocena w tym zakresie.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

◆ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Wprowadzone rozporządzeniem zmiany, nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
<ul style="list-style-type: none">◆ środowisko naturalne● sytuacja i rozwój regionalny● sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	<ul style="list-style-type: none">● demografia● mienie państwowe● inne:	<ul style="list-style-type: none">● informatyzacja● zdrowie
Omówienie wpływu	Przewiduje się, że zmiany wprowadzone projektowanym rozporządzeniem będą sprzyjały podejmowaniu i realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, których celem jest promowanie gospodarowania w sposób prośrodowiskowy i proklimatyczny Rozporządzenie nie wpłynie na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Oczekuje się, że wejście w życie przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemów wskazanych w pkt 1 OSR.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania PROW 2014-2020, w tym Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, jest realizowana przez określone w PROW 2014–2020 wskaźniki produktu i rezultatu. Ewaluacja będzie prowadzona zgodnie z zawartym w PROW 2014–2020 Planem Ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
brak		

Opracowano w Departamencie

Płatności Bezpośrednich

Akceptuję:

Zatwierdzam: